

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

પ્રાદેશિક પરિવહન અધિકારી ચિત્તૂર વગેરે.

વિરુદ્ધ

એસોસિએટેડ ટ્રાન્સપોર્ટ, મદ્રાસ (પી) લિમિટેડ અને અન્ય.

૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૮૦

[વી. આર. કૃષ્ણ ઐયર અને બી. એ. ડી. કોશલ, ન્યાયમૂર્તિ]

આંધ્ર પ્રદેશ મોટર વાહન (મુસાફરો અને ચીજવસ્તુઓ પર કરવેરા) અધિનિયમ, ૧૯૫૪, કલમ ૪ (૧)–કલમ ૪ (૧) હેઠળ નિયમો બનાવવાની સત્તા–એક પ્રતિનિધિ પ્રતિનિધિઓની સમાન શક્તિનો ઉપયોગ કરી શકતો નથી સિવાય કે તેની વિશિષ્ટ મંજૂરી હોય.

નિયમ બનાવવાની સત્તામાં પૂર્વલક્ષી અસર–માત્ર હકીકત એ છે કે રાજ્ય સરકાર (પ્રતિનિધિ) દ્વારા ઘડવામાં આવેલા નિયમો વિધાનસભાના ટેબલ પર મૂકવાના હતા, જે પૂર્વલક્ષી નિયમો બનાવવા માટે આપમેળે સત્તા આપતું નથી.

વિશેષ રજા અરજીને ફગાવી, કોર્ટે

પકડી રાખો:(૧) કાયદાના અમલીકરણની બાબતમાં વિધાનસભા પાસે કોઈ નિઃશંકે પૂર્ણ સત્તા છે અને તે પોતે જ બંધારણીય મર્યાદાઓને આધિન પૂર્વલક્ષી કાયદાઓ બનાવી શકે છે.પરંતુ તે સામાન્ય કાયદો છે કે પ્રતિનિધિ સમાન શક્તિનો ઉપયોગ કરી શકતો નથી સિવાય કે પ્રતિનિધિમંડળના સ્પષ્ટ શબ્દોમાંથી અથવા આકર્ષક સૂચિતાર્થ દ્વારા તેને વિશેષ પ્રદાન કરવામાં આવે.વર્તમાન કિસ્સામાં કલમ ૪ (૨) હેઠળની સત્તા કોઈ વૈકલ્પિક સૂચવતી નથી.તેથી પ્રતિનિધિમંડળ હેઠળની રાજ્ય સરકારની સત્તા તેને રિટોમ્પેક્ટિવ નિયમો બનાવવાની સત્તા આપતી નથી.[૬૨૯ A-B; ૬૩૦ B]

(૨) માત્ર હકીકત એવી છે કે ઘડવામાં આવેલા નિયમો વિધાનસભાના ટેબલ પર મૂકવાના હતા.આ વિભાગમાં વ્યાપક સત્તાની ગેરહાજરીમાં રાજ્ય સરકારને પૂર્વલક્ષી નિયમો બનાવવા માટે સક્ષમ બનાવવા માટે તે પૂરતું ન હતું.રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઘડવામાં આવેલા નિયમો વિધાનસભાના ટેબલ પર મૂકવાનો સંપૂર્ણ હેતુ અલગ છે.[૬૨૯ ઈ]

ત્યારબાદ હુકુમ ચંદ વિરુદ્ધ ભારતનું સંઘ, [૧૯૭૩] ૧ એસ. સી. આર. ૮૯૬ (૯૦૨) આવ્યું.

નિરીક્ષણ:રાજ્ય સરકારે વિધાનસભા દ્વારા પસાર કરાયેલા ઠરાવને અમલમાં મૂકવા માટે વધુ સાવચેતી રાખવી જોઈએ અને તેની સોંપવામાં આવેલી સત્તાઓ પર આધાર રાખવો જોઈએ નહીં જે તેની સાથે પૂર્વલક્ષી નિયમો બનાવવાની સત્તા ધરાવતી ન હતી.[૬૨૯ C]

સિવિલ અપીલ અધિકારક્ષેત્ર:૧૯૭૦ની સિવિલ અપીલ નંબર ૩૦૧-૩૦૩.

આંધ્ર પ્રદેશ ઉચ્ચ ન્યાયાલયની લેખિત અરજી નંબર ૧૩૮/૬૩,૧૨૫૬/૬૩ અને ૧૪૬૦/ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી૬૩.

અપીલકર્તા માટે એ. વી. વી. નાયર.

પ્રતિવાદી માટે કે. રાજેન્દ્ર ચૌધરી.

કોર્ટનો ચુકાદો જસ્ટિસ કૃષ્ણા આચર દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

અમે હાઈકોર્ટના તર્ક અને તારણો સાથે સંપૂર્ણ સંમત છીએ અને નિર્ણય માટે ઉદ્ભવતા ટૂંકા મુદ્દાનું સંક્ષિપ્ત નિવેદન અને અપીલ કરવાના આધારોની જરૂર છે.સંયુક્ત મદ્રાસ રાજ્યમાં મદ્રાસ વિધાનસભા દ્વારા પસાર કરાયેલ મોટર વાહન (મુસાફરો અને ચીજવસ્તુઓ પર કરવેરા) કાયદો આંધ્રપ્રદેશમાં લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો જ્યારે તે રાજ્યની રચના કરવામાં આવી હતી.આંતરરાજ્ય માર્ગો પર ચાલતા વાહનો પર કરવેરા વસૂલવાની બાબતમાં કેટલીક મુશ્કેલીઓ હતી અને આંધ્રપ્રદેશ રાજ્યએ પોતાનો કાયદો ઘડવાનું યોગ્ય માન્યું હતું, જે તેણે આંધ્રપ્રદેશ મોટર વાહનો (મુસાફરો અને ચીજવસ્તુઓ પર કરવેરા) અધિનિયમ, ૧૯૫૨, કલમ ૪ (૨) ના રૂપમાં કર્યું હતું, જેના કારણે રાજ્ય સરકારને આ કાયદાને અમલમાં મૂકવા માટે જરૂરી નિયમો બનાવવાની સત્તા આપવામાં આવી હતી. આ સત્તા અનુસાર, કેટલાક

નિયમો ઘડવામાં આવ્યા હતા, જેમાંથી નિયમ ૧ માં ત્રણ પેટા-નિયમનો સમાવેશ થતો હતો.છે.૧૯-૬-૧૯૫૭ પર પેટા-નિયમો (૪) અને (૫) ને તે નિયમમાં ઉમેરવામાં આવ્યા હતા અને પેટા-નિયમ (૫) આ રીતે ચાલતો હતો:

"નિયમ ૧ના પેટા-નિયમ ૧ની પરંતુક ૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૫ના રોજ અને ત્યારથી અમલમાં રહેશે નહીં અને આંશિક રીતે મદ્રાસ રાજ્યમાં અને આંશિક રીતે આંધ્ર રાજ્યમાં આવેલા આંતરરાજ્ય માર્ગો પર ચાલતા વાહનોના સંદર્ભમાં પેટા-નિયમ (૧) ના ખંડ (એ) અથવા ખંડ (બી) ના સંદર્ભમાં રચના ફીની ગણતરી કરવામાં આવશે.તે તારીખથી તે રાજ્યમાં ચૂકવણી કરવામાં આવશે જ્યાં વાહનો નોંધાયેલા છે અને સામાન્ય રીતે રાખવામાં આવે છે.

આ પેટા-નિયમોએ આંશિક રીતે મદ્રાસ રાજ્યમાં અને આંશિક રીતે આંધ્રપ્રદેશ રાજ્યમાં આવેલા આંતર-રાજ્ય માર્ગો પર મોટર વાહનોના સંચાલકોને આ બે રાજ્યોમાંથી કોઈપણ એકને યોગ્ય રીતે કર ચૂકવવા સક્ષમ બનાવ્યા હતા.જો કે, તેને ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૬૨થી ૨૯મી માર્ચ, ૧૯૬૩ના રોજ પેટા-નિયમો (૩) અને (૪) સાથે કાઢી નાખવામાં આવ્યા હતા અને તે કાઢી નાખવાની ભૂતકાળની સંભાવના છે જેને અમારી સામે પડકારવામાં આવ્યો છે કારણ કે આંધ્રપ્રદેશ રાજ્યએ ઉપરોક્ત અધિનિયમ હેઠળ પ્રતિવાદી પાસેથી ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૬૨થી શરૂ થતા સમયગાળા માટે કર વસૂલવાની માંગ કરી હતી, જો કે તેણે મદ્રાસ રાજ્યને તે જ રકમ ચૂકવી દીધી હતી.અમાન્યતાનો આધાર એ જણાવવામાં આવ્યો હતો કે કલમ ૪ (૧) રાજ્ય સરકારને પૂર્વલક્ષી અસર સાથે નિયમો બનાવવાની સત્તા પ્રદાન કરતી નથી.

આમ, એકમાત્ર પ્રશ્ન જે આપણું ધ્યાન આકર્ષિત કરે છે તે એ છે કે શું કલમ ૪ (૨) પ્રતિનિધિને, એટલે કે રાજ્ય સરકારને, પૂર્વલક્ષી નિયમો બનાવવાની સત્તા પ્રદાન કરે છે. ઉચ્ચ અદાલત, ગૌણ કાયદાના ન્યાયશાસ્ત્ર પર વિસ્તૃત ચર્ચા કર્યા પછી, એવા નિષ્કર્ષ પર આવી હતી કે રાજ્ય સરકારને આવી કોઈ સત્તા આપવામાં આવી ન હતી અને પરિણામે કરવેરાની ચુકવણીની જવાબદારીની પૂર્વલક્ષી કામગીરીમાં પરિણમી હોય તેવું કાઢી નાખવું ગેરકાયદેસર હતું.

કાયદા બનાવનાર ને કાયદાનો અમલ કરવાની બાબતમાં સંપૂર્ણ સત્તા છે તેમાં કોઈ શંકા નથી અને તે પોતે જ બંધારણીય મર્યાદાઓને આધીન પૂર્વલક્ષી કાયદાઓ બનાવી શકે છે. પરંતુ તે સામાન્ય કાયદો છે કે પ્રતિનિધિ સમાન શક્તિનો ઉપયોગ કરી શકતો નથી સિવાય કે પ્રતિનિધિમંડળના સ્પષ્ટ શબ્દોમાંથી અથવા આકર્ષક સૂચિતાર્થ દ્વારા તેને વિશેષ પ્રદાન કરવામાં આવે. વર્તમાન કેસમાં તા.કલમ ૪ (૨) હેઠળની સત્તા કોઈ વૈકલ્પિક સૂચવતી નથી. આ સ્થિતિ પર હાઈકોર્ટ દ્વારા વિસ્તૃત વિચારણા કરવામાં આવી છે અને અમારે ફરીથી આ કવાયતમાંથી પસાર થવાની જરૂર નથી. ખરેખર, અપીલકર્તા માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા બે સંજોગો પર નોંધપાત્ર નિર્ભરતા મૂકવામાં આવી હતી. તેમણે દલીલ કરી હતી કે આ વિવાદિત નિયમ વિધાનસભા દ્વારા પસાર કરાયેલા ઠરાવને અનુસરીને ઘડવામાં આવ્યો હતો. રાજ્ય સરકારે ઠરાવને અમલમાં મૂકવા માટે વધુ સાવચેતી રાખવી જોઈતી હતી અને તેની સોંપવામાં આવેલી સત્તા પર આધાર રાખવો જોઈતો ન હતો, જે તેની સાથે પૂર્વલક્ષી નિયમો બનાવવાની સત્તા ધરાવતી ન હતી. અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા અમારી સમક્ષ દબાવવામાં આવેલો બીજો આધાર એ છે કે નિયમો વિધાનસભાના ટેબલ પર મૂકવાના હતા અને વિધાનસભા દ્વારા મંજૂર કરવાના હતા. આ પૂરતો સંકેત હતો, તેમની રજૂઆતમાં અમને અનુમાન લગાવવા

માટે કે પાછલી અસરથી નિયમ બનાવવાની શક્તિમાં ગર્ભિત હતી.અમે સહમત ન થઈ કલમમાં વ્યાપક સત્તાની ગેરહાજરીમાં ઘડવામાં આવેલા નિયમો વિધાનસભાના ટેબલ પર મૂકવાના હતા તે માત્ર હકીકત રાજ્ય સરકારને પૂર્વલક્ષી નિયમો બનાવવા માટે સક્ષમ બનાવવા માટે પૂરતી ન હતી.રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઘડવામાં આવેલા નિયમોને વિધાનસભાના ટેબલ પર મૂકવાનો સંપૂર્ણ હેતુ અલગ છે અને નિયમો મૂકવાની ત્રણ વૈકલ્પિક રીતોમાંથી કોઈપણ એકની અસર આ અદાલત દ્વારા હુકમ ચંદ વિરુદ્ધ ભારત સંઘના કેસમાં સમજાવવામાં આવી છે, (૧) બેન્ચ વતી બોલતા ન્યાયમૂર્તિ ખત્રાએ અવલોકન કર્યું:

"આ કાયદા હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમો સંસદના દરેક ગૃહ સમક્ષ મૂકવાના હોય તે હકીકત એ નિયમને માન્યતા પ્રદાન કરશે નહીં જો તે કાયદાની કલમ ૪૦ સાથે સુસંગત ન હોય. 'કેઈઝ ઓન સ્ટેચ્યુટ્સ લો "ની છઠ્ઠી આવૃત્તિના ઓ. જે. (OJ) ના પાન ૩૦૪ થી ૩૦૬ પરના અવલોકનો પરથી એવું જણાય છે કે ત્રણ પ્રકારની રચનાઓ છે:

(i) આગળની પ્રક્રિયા વિના બિછાવવું:

((૨) નકારાત્મક ઠરાવને આધીન રહેવું:

(૩) હકારાત્મક ઠરાવને આધીન રહેવું.

કલમ ૪૦ની પેટા-કલમ (૩) માં ઉલ્લેખિત જોગવાઈ બીજી શ્રેણીની છે કારણ કે ઉપરોક્ત પેટા-કલમ એવી વિચારણા કરે છે કે જ્યાં સુધી સંસદના ગૃહ દ્વારા તેમાં ફેરફાર કરવામાં ન આવે અથવા તેને રદ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી નિયમો અસરકારક રહેશે.જો આવી તપાસ પર નિયમો કેન્દ્ર સરકારની નિયમ બનાવવાની સત્તાની બહાર હોવાનું જણાય તો સંસદના

દરેક ગૃહ સમક્ષ નિયમો મૂકવાનું કેન્દ્ર સરકારનું કાર્ય, જોકે, અદાલતોને નિયમોની માન્યતાની તપાસ કરવાથી અને તેમને અધિકારથી બહાર રાખવાથી અટકાવશે નહીં.

તેથી, તે સ્પષ્ટ છે કે પ્રતિનિધિમંડળ હેઠળની રાજ્ય સરકારની સત્તા તેને પૂર્વલક્ષી નિયમો બનાવવાની સત્તા આપતી નથી.આ સ્થિતિ સ્પષ્ટ થતાં અપીલકર્તાના વકીલ માટે કોઈ અસ્તિત્વ ધરાવતી રજૂઆત નથી.અપીલ રદ કરવી જ જોઈએ .

એસ. આર. અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.